

В.І. Старостенко: 90-річний Ювілей та 50-річчя Спеціалізованої вченої ради!

М.І. Орлюк, 2025

Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України, Київ, Україна

Моя перша зустріч із В.І. Старостенком відбулася у 1978 р. на вступному іспиті до аспірантури. Звісно, що відтоді моя наукова доля була тісно пов'язана не лише з моїм науковим керівником З.О. Крутиховською, безпосереднім наставником І.К. Пашкевич, колегами з Відділу постійного магнітного поля Землі, а також з Віталієм Івановичем (заступником директора, а згодом і директором Інституту). Надалі контакти з Віталієм Івановичем стали постійними як на науково-організаційному рівні (участь у семінарах, нарадах, кон-

ференціях, засіданнях редколегії «Геофізичного журналу», атестаційних та екзаменаційних комісіях тощо), так і на заходах, пов'язаних з круглими датами, насамперед Інституту та наукових співробітників. Мені пощастило досить довго, з 2000 р. до теперішнього часу, працювати в «упряжці» в одній з найбільш відповідальних наукових сфер Інституту — Спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій. Насамперед зауважу, що з Віталієм Івановичем пов'язаний весь період функціонування Спеціалізованої вченої

Фото 1. Учасники мітингу (представники Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України) під Верховною Радою, 2016 р.

Citation: Orlyuk, M.I. (2025). V.I. Starostenko: 90th anniversary and the 50th anniversary of the Specialized Scientific Council! *Geofizychnyi Zhurnal*, 47(2), 60—62. <https://doi.org/10.24028/gj.v47i2.325256>.

Publisher S. Subbotin Institute of Geophysics of NAS of Ukraine, 2025. This is an open access article under the CC BY-NC-SA license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

ради Інституту: 1975—1979 рр. — член ради; 1979—1991 рр. — заступник голови, а з 1991 р. до теперішнього часу — голова ради. Першу Спеціалізовану раду (шифр Д 016.02.01) із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук при Інституті геофізики АН УРСР було створено в грудні 1975 р. Отже, в грудні 2025 р. виповниться 50 років з дня її заснування. За час 12 каденцій Спецради в Інституті геофізики НАН України (1975—2022) було захищено 349 дисертацій: 88 докторських і 261 кандидатську (співробітниками Інституту — 48 і 144 відповідно). Це, безумовно, дуже вагомий внесок у підготовку кадрів найвищої кваліфікації і для нашого Інституту і України, і для ближнього зарубіжжя. Виконуючи обов'язки вченого секретаря Спецради, можу судити, наскільки вимогливо, але водночас і дуже доброзичливо, ставиться Віталій Іванович як до змісту та результатів кожної дисертаційної роботи, так і до всіх етапів захисту та подальшого їх затвердження. Тільки за моєї каденції з активною участю Віталія Івановича на

засіданні ДАКу кілька разів було доведено справедливості ухвалених на Спецраді рішень щодо захисту окремих дисертацій. Можу з упевненістю також сказати, що значну кількість як кандидатських, так і докторських дисертацій було доведено до «кондиції» і захищено тільки за рахунок доброзичливості та наполегливості Віталія Івановича.

Надзвичайно великою заслугою Віталія Івановича є відстоювання фінансових потреб колективу Інституту на всіх можливих рівнях, від Кабінету міністрів, Президії НАН України та аж до мітингу під Верховною Радою (фото 1).

Окрім вирішення науково-організаційних питань, Віталій Іванович з особливою повагою і теплотою відноситься до ювілейних і круглих дат провідних вчених Інституту, на яких він лаконічно, кількома реченнями, окреслює досягнення та внески науковця в українську і світову науку. Дуже пам'ятним було віншування з 75-річним ювілеєм визнаного міжнародною науковою спільнотою вченого — Інни

Фото 2. Інни Костянтинівні Пашкевич — 75!

Костянтинівни Пашкевич, з якою Віталія Івановича пов'язують як спільні наукові дослідження, дискусії, участь у численних робочих нарадах і конференціях, так і дружні стосунки (фото 2).

Від себе та співробітників відділу геомагнетизму в день 90-річчя бажаю Вченому, Організатору та Особистості Віталію

Івановичу Старостенку: здоров'я, удачі, успіху та наснаги у виконанні всіх творчих і життєвих задумів і бажань.

P.S. Готуйтеся, Віталію Івановичу, до 50-річного ювілею Спеціалізованої вченої ради при Інституті геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України.